

TBMM

SAYI : 2

AYLIK BÜLTEN

EKİM - 1990

TBMM Başkanı Kaya Erdem:

“Laiklik, çağdaş yaşamın güvencesidir”

Ege Üniversitesi'nde konuşan Erdem, “Laiklik ilkesini hâlâ dinsizlik sayanlara rastlamak mümkündür. Eğer, bunlar aldatılmış kişiler değil ise bilinmelidir ki ellerinden alınmış çıkarları için böyle konuşmaktadırlar” dedi.

TBMM Başkanı Kaya Erdem laikliğin bir fantazi olmadığını belirterek, “Laiklik bir erdemdir ve Türk Milletinin çağdaş yaşamasının güvencesidir.” dedi. Erdem, laikliği hâlâ dinsizlik sayanlara rastlandığını, bunların “aldatılmış” kişiler değilse “çıkarları için” böyle konuştuklarını vurguladı.

ÖĞRENCİLERE

Ege Üniversitesi'nin 1990-1991 Öğretim Yılı'na başlaması nedeniyle üniversitede bir konuşma yapan TBMM Başkanı Kaya Erdem, öğrencilere yönelik olarak şunları söyledi:

“Sizler geleceğin öğretmenleri, yöneticileri, politikacıları ve işadamları olacaksınız. Türk Milletinin özlem ve arzularını yerine getirecek ortamı sizler belirleyeceksiniz. Unutmayalım ki, bağımsız bir millet olmanın ve bugünkü noktaya gelmenin bedelini bizden önceki kuşaklar fazlasıyla ödedi. Sizler elinizde bulunan özgürlüğün kıymetini bilin. Demokrasiye ve onun vazgeçilmez simgesi olan temel hak ve özgürlüklere, demokratik-laik cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına sahip çıkın.

Bilim, sağduyu ve adalet arayışı kişiliğinizi oluştursun. Bu kişiliği her zaman her türlü etkilerden uzak tutun. Bilgi, gerici değil ilerici olmak-

(Devamı 15. Sayfada)

**TBMM'deki partiler
aynı görüşte birleşti:**

“İçtüzük sorunu çözümlenmeli”

TBMM'de grubu bulunan üç siyasi parti yeni yasama yılında uygulayacakları politikaları ve çalışma programını açıklarken Meclis İçtüzüğü'nün günün koşullarına uygun hale getirilmesi ve bu sorunun bu yasama yılında çözüme kavuşturulması konusunda görüş birliğine vardılar.

ANAP, SHP ve DYP Grup Başkanvekilleri “TBMM Bülteni”ne yaptıkları açıklamada bu yıl TBMM'den

neler beklediklerini ve parti grubu olarak hangi konulara ağırlık vereceklerini anlattılar.

ANAP GRUBU

ANAP Grup Başkanvekilleri den Raşit Daldal, bu yasama yılında öncelikle TBMM İçtüzüğü'nün günün koşullarına uygun hale getirilmesi gerektiğini vurguladı ve “Biz ANAP Grubu olarak, bu konunun en kısa zamanda Genel Kurul'da ele alınma-

(Devamı 11. Sayfada)

- **Ekim ayında 8 kanun çıktı...**
Genel Kurul çalışmalarına ilişkin bilgiler
4, 5, 6, 7. sayfalarda
- **Komisyonlar....**
8 ve 9. sayfalarda
- **TBMM'ye 6 tasarı, 23 teklif sunuldu...**
12 ve 13. sayfalarda

**Türkiye Cumhuriyeti'nin
67. Yıldönümünü Kutladık**

TBMM BAŞKANI KAYA ERDEM:

**“Laik Cumhuriyet ve millî egemenlik
Türk Devleti'nin temelidir”**

TBMM Başkanı Kaya Erdem, 67 yıl önce Türk Milletinin tüm yaşamında yeni bir dönem başlatan laik cumhuriyet ve millî egemenlik ilkelerinin, çağdaş Türk Devleti'nin temel taşlarını oluşturduğunu söyledi. Türkiye Cumhuriyeti'nin 67. yıldönümü tüm yurttta ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde törenlerle kutlandı.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla bir mesaj yayınlayan TBMM Başkanı Kaya Erdem, Atatürk inkılaplarının en önemlilerinden biri ve Anayasa'nın değişmez ilkesi olan cumhuriyetin, sadece padişahlığın bireysel otoriteye dayalı monarşik yönetim biçiminin reddi anlamında olmadığını, millî egemenlik ilkesine dayalı demokratik bir cumhuriyet olduğunu söyledi.

Cumhuriyetin millet bütünlüğü ve vatandaşlık bilincine, cumhuriyet öncesi yönetimin ise uyrukluk ve teb'alık kavramına dayandığını ifade eden Erdem, şöyle dedi:

“Demokrasi temeline dayanan laik cumhuriyette, insan hak ve özgürlüklerinin varlığı ve vatandaşlar arasında hukukî ve siyasal açıdan tam bir eşitliğin sağlanması yasalarla güven altına alınmıştır. Millet adına her türlü kanunları yapan, kararlar alan ve yürütme organını denetleyen TBMM, milletin seçtiği temsilcilerden oluşan bir Meclis olarak her konuda son söz sahibidir ve bu üstünlüğünü de sürdürecektir.”

**Hüseyin Özalp
DYP'den istifa etti,
Mehmet Kahraman
SHP'ye, Mahmut
Alınak HEP'e
girdi**

Ekim ayı içinde SHP, DYP ve HEP'in Meclis'teki sandalye sayılarında değişiklik oldu. Samsun Milletvekili Hüseyin Özalp DYP'den istifa ederek bağımsızlara katıldı. Böylece DYP'nin sandalye sayısı 54'e indi. Diyarbakır Bağımsız Milletvekili Mehmet Kahraman SHP'ye, Kars Bağımsız Milletvekili Mahmut Alınak da HEP'e katıldı. Böylece SHP'nin sandalye sayısı 82'ye, HEP'in sandalye sayısı da 12'ye yükseldi.

**31 EKİM 1990 TARİHİ
İTİBARIYLA TBMM'DE
SİYASİ TABLO**

ANAP	277
SHP	82
DYP	54
HEP	12
DMP	2
BAĞIMSIZ	13
BOŞ	10

Eski Parlamenter

Bahriye Üçok öldürüldü

□ **“Laiklik” konusundaki çalışmalarıyla tanınan Üçok'un öldürülmesi tepkiyle karşılandı. Olay Meclis'te görüşülürken “terörün laik, demokratik parlamenter rejimi hedef aldığı” ifade edildi.**

SHP Parti Meclisi Üyesi eski parlamenter Doç. Dr. Bahriye Üçok 6 Ekim günü evine “bombalı paket” gönderilerek yapılan suikastle öldürüldü.

“Laiklik” konusundaki çalışmalarıyla tanınan Üçok'un öldürülmesi yurt çapında büyük tepkiyle karşılandı.

İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, 9 Ekim günü TBMM Genel Kurulu'nda son günlerde yoğunlaşan terör olayları ve Üçok'un öldürülmesi konusunda bilgi verdi. Bu vahşi eylemi şiddet ve nefretle kınadıklarını belirten Bakan Aksu, olayı İslamî Hareket Örgütü'nün üstlendiğini, katillerin yakalanması için her türlü çabanın gösterildiğini anlattı. Aksu, “Terör olayları Türkiye Cumhuriyeti'nin birlik ve bütünlüğünü, hür demokratik laik parlamenter rejimimizi hedef almıştır. Laik Cumhuriyet ilkesini korumayı ve savunmayı en önemli görevlerden biri sayan hükümetimiz, terörizmi hür demokratik parlamenter rejimin kuralları içinde önlemekte kararlıdır.” dedi.

SHP Grubu adına söz alan Genel Başkan Erdal İnönü de Bahriye Üçok'un değerli bir bilim kadını olduğunu vurguladı ve Üçok'u öldürenlerin Türkiye'nin laik düzenini silah zoruyla ortadan kaldırmak istediklerini söyledi. İnönü, “İktidarın açık-kapalı desteğinden, dış kaynaklardan yararlanan irtica hareketi şim-

di terör yoluyla, laikliği savunan fikir ve siyaset adamlarını ortadan kaldırmaya yönelmiştir. Bu durum sağduyulu vatandaşlarımızda büyük kaygı uyandırmıştır." diye konuştu.

Demokrasiyi ve laik düzeni korumanın ilk şartının cinayetlerin faillerinin yakalanması olduğunu belirten İnönü, hükümete, "Cinayetleri bir an önce aydınlatınız. Demokrasiyi, laikliği ve halkımızı koruyunuz. Yapamıyorsanız yapacak insanların gelmesine olanak verecek seçimleri yapınız." diye seslendi.

DYP Grubunun görüşlerini dile getiren Genel Başkan Süleyman Demirel cinayetlerin hiç birinin failinin belli olmadığına dikkat çekti ve şöyle konuştu :

"Terörü önlemenin yolu gayet basittir : Önce istihbaratınız olacak. Sonra, bir suç işlenmişse onu işleyeniyi yakalayacaksınız ve mahkeme de ona savunma hakkını tanıyarak o suçun cezası neyse onu vereceksiniz. Bizim telaşımız, demokratik laik cumhuriyetin bir avuç adam tarafından ortadan kaldırılabilceği korkusundan değil, vatandaşlarımızın teker teker can güvenliğinin ihlal edilmiş olmasındandır."

ANAP Grubu adına konuşan Grup Başkanvekili Yasin Bozkurt ise cinayeti nefret ve lanetle karşıladıklarını belirterek, "Türk bilim, siyaset ve basın hayatında hizmet ve isim yapmış insanlarımız terörün hedefi seçilmiştir. Bahriye Üçok'un öldürülmesi bu eylemlerin son halkasıdır. İnaniyoruz ki hükümet terörü önlemek için her tedbiri almış ve almaktadır." dedi.

Başkanlık Divanı toplandı

★ **24 Ekim'de Kaya Erdem başkanlığında yapılan toplantıda bazı yönetmelik değişiklikleri ile Millî Saraylar gezi ücretleri ve uygulama esasları kabul edildi.**

TBMM Başkanlık Divanı 24 Ekim günü TBMM Başkanı Kaya Erdem başkanlığında toplanarak bazı yönetmelik değişikliklerini ve Millî Saraylarda 1991 yılında uygulanacak gezi ücretlerini kabul etti.

Başkanlık Divanı toplantısına TBMM Başkanı Kaya Erdem ile birlikte Başkanvekilleri Halim Aras ve Yıldırım Avcı, Kâtip Üyeler Sami Akkaş, Mümin Kahraman, İsmail Ügdül ve Mustafa Sarıgül ile İdare Amirleri Uğur Ener, Kazım Özev ve Nafiz Kurt katıldılar.

Toplantıda, Başkanlık Divanı'nın 17 Nisan 1990 tarih ve 59 sayılı kararıyla kabul edilen, "TBMM Başkanlığı Uzmanlık Yönetmeliği"nde karara ekli değişikliklerin uygun bulunmasına ve TBMM Güvenlik Yönetmeliği'nin Özel Daimi Giriş Kartlarının belirlenmesine ilişkin maddesinde değişiklik yapılmasına karar verildi.

Bütçe Tasarısı Meclis'e sunuldu

Maliye Bakanı Adnan Kahveci, "1991 Bütçesi eğitim, sağlık ve personel bütçesidir" dedi

1991 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı 17 Ekim günü TBMM Başkanlığı'na sunuldu. Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci 1991 bütçesinin "bir eğitim, sağlık ve personel bütçesi" olduğunu söyledi.

25 Ekim günü TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci tarafından sunuşu yapılan bütçe tasarısında genel ve katma bütçeli kuruluşlara tahsis edilecek ödenek toplamı 104 trilyon 780 milyar lira olarak öngörüldü. Bakan Kahveci Komisyonunda yaptığı sunuş konuşmasında "GSMH'nin 1990 yılı sonunda cari fiyatlarla 286 trilyon 306 milyar liraya ulaşacağını ve büyüme hızının yüzde 9 civarında gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz. 1991 yılında ise GSMH'nin yüzde 5.9'luk bir büyüme ile 439 trilyon 637 milyar lira olması hedeflenmiştir" dedi.

1991 yılı bütçe tasarısında memur maaş katsayısının ise 320'den 346'ya, taban aylığı katsayısının 355'ten 444'e, yan ödeme katsayısının da 120'den 135'e çıkarılması kararlaştırıldı.

Bu arada Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bütçesi de 305 milyar 309 milyon lira olarak belirlendi.

1991 yılı bütçe kanunu tasarısı kasım ayı boyunca TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülecek. Daha sonra TBMM Genel Kurulu'nda ele alınacak olan tasarı kanunlaştıktan sonra 1 Ocak 1991'den itibaren uygulanacak.

İki bakan istifa etti..

Bozer'in yerine Kurtcebe Alptemoçin, Giray'ın yerine Hüsnü Doğan atandı

Ekim ayı içinde iki bakan hükümetteki görevlerinden istifa etti.

11 Ekim günü istifa eden Dışişleri Bakanı Ali Bozer'in yerine Bursa Milletvekili Ahmet Kurtcebe Alptemoçin, 18 Ekim günü istifa eden Millî Savunma Bakanı Safa Giray'ın yerine de Devlet Bakanı ve İzmir Milletvekili Husnu Doğan getirildi.

Ekim Ayında Çıkan Kanunlar

Ceza ve Tevkifevleri Umum Müdürlüğünün Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No. 3668

Kabul Tarihi : 3.10.1990

İşyurtlarında ve iş esası üzerine kurulan ıslahevleri ile cezaevlerinde çalıştırılan tutuklu ve hükümlülerin gündeliklerinin her ay sonunda ödenmesini içermektedir.

...

Nüfus Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No. 3669

Kabul Tarihi : 3.10.1990

Bu Kanun ile; 1587 Sayılı Kanunun 52 nci maddesindeki "beşbin" lira olan para cezası "onbin", "onbin" lira olan para cezası "yirmibin" lira olarak yeniden düzenlenmiş ve bu cezaların yurt içinde mülki idare amirlikleri, yurt dışında büyükelçi ve konsolosluklar tarafından uygulanacağı hükmü getirilmiştir.

58 inci maddesinde yapılan değişiklik; nüfus ve aile cüzdanlarını kaybedenlere, İçişleri Bakanlığınca bastırılan standart bir belgenin tasdik ettirilerek nüfus idaresine ibraz edilmesini öngörmektedir.

...

Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünün Kurulması İle 14.1.1970 Tarihli ve 1211 Sayılı ve 4.11.1981 Tarihli ve 2547 Sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 422 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun

Kanun No. 3670

Kabul Tarihi : 25.10.1990

Bu Kanun; Türk kadınının eğitim seviyesini yükseltmek, tarım, sanayi ve hizmetler kesiminde ekonomik hayata katılımını artırmak, sağlık, sosyal ve hukukî güvenliğini sağlamak ve sosyal, ekonomik kültürel ve siyasî alanlarda hakettiği statüyü kazandırmak amacıyla Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü kurulduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanununda geçen;

Başkanlık, Başkan, Başkan Yardımcıları ibareleri, Kurumun adında ve teşkilatlanmasında yapılan değişiklik doğrultusunda Genel Müdürlük ve Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları olarak yeniden düzenlenmiştir.

Başkanın görevi beş yıl olarak düzenlenmiştir.

Yükseköğretim kurumlarında;

Genel olarak, adap ve yürürlükteki kanunlara aykırı olmamak kaydı ile Yükseköğretim Kurumlarında kılık ve kıyafetin serbest bırakılmasını amaçlamaktadır.

...

Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanun

Kanun No. 3671

Kabul Tarihi : 26.10.1990

Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin ve Emeklilerinin özlük haklarının yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

• • •

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun

Kanun No. 3672

Kabul Tarihi: 31.10.1990

Bu Kanun; Araçların ağırlık ölçülerinin özel sektör tarafından da yapılabilmesini, Muayene süresi dolmadan el değiştiren araçların, satın alan yeni sahipleri tarafından muayene yaptırılması gerekmeyen aracın tescil ettirilmesinin mümkün olmasını, Kamu araçları Garanti Fonuna ilişkin işlemlerinin millî sigorta şirketleri tarafından da yürütülebilmesini,

Sigorta sözleşme örneğinin trafik kuruluşlarına verilme mecburiyetinin kaldırılmasını, Kamu Araçları Garanti Fonu kurulmasını, Mali sorumluluk sigortası işlemlerinin millî sigorta şirketleri eliyle yapılmasını, Motosiklet ve motorlu bisikletlerin tescillerinin yapılması mecburiyetini, amaçlamaktadır.

• • •

280 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No. 3673

Kabul Tarihi: 31.10.1990

Bu Kanun; Siyasî Partilerin kongre seçimlerinde kullanacakları listelerin, tüzük ve kongre yönetmeliklerinde gösterilen usule uygun bir şekilde işleme tabi olarak sandığa atılmasını ve siyasî partilere yapılacak bağış miktarının artırılmasını,

Oy verenin nüfus hüviyet cüzdanı veya resimli üyelik kimlik kartının yanı sıra kimlik tesbiti amacıyla düzenlenmiş resmî belgelerle de yapılmasını,

T.B.M.M.'de 10 veya daha fazla milletvekili bulunan ve Devlet yardımı almamış siyasî partilere ilk genel seçimlere kadar, en az Devlet yardımı alan Siyasî Partiye yapılan Devlet yardımına eşit miktarda Devlet yardımı yapılmasını,

Belediye Meclisi, İl Genel Meclisi ve Belediye Başkanlıklarının boşalmaları halinde yapılacak seçimlerde, 298 Sayılı Kanunun 63, 64 ve 65 inci maddelerinin uygulanmasını, amaçlamaktadır.

• • •

27.12.1989 Tarih ve 3595 Sayılı 1990 Mali Yılı Bütçe Kanununun Türkiye Büyük Millet Meclisi Kısımında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

Kanun No. 3674

Kabul Tarihi: 31.10.1990

Bu Kanun; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı ve Komisyonlarında kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan binek otomobilleri almayı amaçlamaktadır.

• • •

İthalde Alınacak Damga Resmi Hakkında Kanun

Kanun No. 3675

Kabul Tarihi: 31.10.1990

Bu Kanun; İthal edilen eşyalara ait Gümrük Giriş Beyannamesi ve diğer giriş tahakkuk evrakının İthalde Alınacak Damga Resmine tabi olduğunu ve mükellefiyetin, Gümrük Vergisine ilişkin ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihte doğduğunu ve alınacak resmin % 10 olmasını,

İstisnai ithalat ile servet transferi yoluyla yapılacak ithalatla, resmin nisbetinin % 100 olmasını

828 Sayılı Kanun ile, Damga Resmi istisna ve muafiyeti tanınmış olan kurum veya kuruluşlara aynı istisna ve muafiyet yine tanınmış, 1 inci maddenin 7 nci fıkrasında sayılan kanunlar dışındaki özel kanunların hükümlerinin geçerli olamayacağını ve ithal edilmemiş eşyaya ait giriş tahakkuk evrakının da resim kapsamına alınmasını, amaçlamaktadır.

GÜNDEM DIŞI

2 Ekim 1990 (14. Birleşim)

• Niğde DYP Milletvekili Mahmut Öztürk "İstanbul'daki anarşik olaylar ve MİT eski Müsteşar Yardımcısı Hiram Abas'ın öldürülmesi",

• İçel SHP Milletvekili İstemihan Talay, "Çukurova pamuk üreticilerinin sorunları",

• Zonguldak DYP Milletvekili Güneş Müftüoğlu, "Yozgat İşçi Birliği İnşaat Malzemeleri Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi (YİBİ-TAŞ) yönetiminin icraatı" konularında konuştu.

3 Ekim 1990 (15. Birleşim)

• Kayseri ANAP Milletvekili Recep Orhan Ergun, "Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesi" konusunda konuştu. Ergun'un konuşmasını Devlet Bakanı Kamran İnan yanıtladı.

4 Ekim 1990 (16. Birleşim)

• Zonguldak DYP Milletvekili Tefvik Ertüzün, "Hızlanan hayat pahalılığına" ilişkin konuştu. Ertüzün'e, Devlet Bakanı Hüsnü Doğan yanıt verdi.

• Mardin HEP Milletvekili Adnan Ekmen, "Ankara'da bir karakolda gözaltına alınan hamile kadına işkence uygulandığı iddiasına" ilişkin konuştu. Ekmen'in konuşmasını İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu yanıtladı.

• Hatay SHP Milletvekili Öner Miski, "Körfez Krizi ve buna bağlı olarak gelişen son olaylara" ilişkin konuştu. Miski'ye Dışişleri Bakanı Vekili Safa Giray yanıt verdi.

9 Ekim 1990 (17. Birleşim)

• İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, son günlerde meydana gelen terör olayları sonucunda, 100 Yıl Dergisi Yazarı Turan Dursun, MİT eski Müsteşar Yardımcısı Hiram Abas ile eski parlamenter SHP Parti Meclisi üyesi Bahriye Üçok'un öldürülmelerine ilişkin bilgi verdi. Aynı konuda SHP Grubu adına Genel Başkan İzmir Mil-

letvekili Erdal İnönü, DYP Grubu adına Genel Başkan İsparta Milletvekili Süleyman Demirel, ANAP Grubu adına Grup Başkanvekili Kars Milletvekili Yasin Bozkurt görüşlerini açıkladılar.

• Aydın SHP Milletvekili Hilmi Ziya Postacı "Ege Bölgesi tarım üreticilerinin sorunlarına" ilişkin konuştu.

10 Ekim 1990 (18. Birleşim)

• Samsun DYP Milletvekili İrfan Demiralp "İsrail Güvenlik Kuvvetlerince bir grup Filistinlinin Kudüs'te katledilmelerine" ilişkin konuştu. Demiralp'e Devlet Bakanı Kamran İnan, yanıt verdi.

• Bağımsız Ankara Milletvekili Kamil Ateşoğulları, "Bitlis ili Hizan İlçesi Kayadeler Köyü imamının cami avlusunda ölü bulunmasına" ilişkin konuştu. Ateşoğulları'nı İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu yanıtladı.

• Bursa DYP Milletvekili Abdülkadir Cenkciler, "Körfez krizinin Türk çiftçisi üzerindeki ekonomik etkilerine" ilişkin konuştu.

11 Ekim 1990 (19. Birleşim)

• Ankara SHP Milletvekili İbrahim Tez, "Ankara'nın başkent oluşunun 67. yıldönümü",

• İçel Bağımsız Milletvekili Ekim Dikmen, "Dünyadaki siyasal yumuşama, demokratikleşme süreci ve insan hakları",

• Niğde DYP Milletvekili Mahmut Öztürk, "Pancar üreticilerinin sorunları" konularında konuştular.

16 Ekim 1990 (20. Birleşim)

• Hatay SHP Milletvekili Öner Miski, "Taban fiyat uygulamaları ile çiftçilerin sorunları ve alınabilecek tedbirlere" ilişkin konuştu.

• Zonguldak DYP Milletvekili Tefvik Ertüzün, "Katma Değer Vergisi oranlarındaki artışların ekonomimiz ve toplumumuz üzerindeki etkilerine" ilişkin konuştu. Ertüzün'e Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci yanıt verdi.

17 Ekim 1990 (21. Birleşim)

• Bursa ANAP Milletvekili İlhan Aşkın, "Hava kirliliğiyle mücadelede önceliklerin tespitine",

• İzmir SHP Milletvekili Turan Bayazıt, "Üzüm üreticisinin durumu, sorunları, Tarış'ın içinde bulunduğu ortam ve alınması gereken tedbirlere" ilişkin konuştular.

• Hakkari SHP Milletvekili Cumhur Keskin, "Ölüm cezalarının infazıyla ilgili Hükümet adına yapılan açıklamalara ilişkin" konuştu. Keskin'e Adalet Bakanı M. Oltan Sungurlu yanıt verdi.

18 Ekim 1990 (22. Birleşim)

• Trabzon DYP Milletvekili Mehmet Çakıroğlu, "Trabzon ve ilçelerinde meydana gelen sel felaketi ve üreticilerin durumuna ilişkin" konuştu. Çakıroğlu'nun konuşmasını Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci yanıtladı.

• Bingöl Bağımsız Milletvekili İlhami Binici "terör" konusunda konuştu.

23 Ekim 1990 (23. Birleşim)

• Ankara SHP Milletvekili Erol Ağaçlı'nın, "Silahsızlanma görüşmeleri ve Türkiye'nin durumu konusundaki" konuşmasına Devlet Bakanı ve Millî Savunma Bakanı Vekili Güneş Taner,

• Kars HEP Milletvekili Mahmut Alınak'ın, "Savaşa karşı çıktıkları için gözaltına alınan ya da tutuklananların durumlarıyla, yapılan bu uygulamaların, demokratikleşme üzerindeki olumsuz etkileri hakkındaki" konuşmasına Devlet Bakanı Cemil Çiçek yanıt verdiler.

• Samsun DYP Milletvekili Ali Eser, "Son bir hafta içinde vuku bulan mantardan zehirlenme olayları ve genel sağlık sorunları" konusunda konuştu.

24 Ekim 1990 (24. Birleşim)

• Bursa DYP Milletvekili Abdülkadir Cenkciler'in, "Bursa'daki hava kirliliği ve alınması gereken önlemler" konusundaki konuşmasını Devlet Bakanı Hüsamettin Örüç yanıtladı.

• Edirne ANAP Milletvekili

İsmail Üğdül, "SHP tarafından kurulduğu açıklanan gölge kabine" konusunda konuştu.

- Hatay SHP Milletvekili Öner Miski'nin, "İskenderun Körfezi'nin kirlenmesi ve ekolojik dengesinin bozulmasına ilişkin" konuşmasına Devlet Bakanı Vehbi Dinçerler yanıt verdi.

30 Ekim 1990 (26. Birleşim)

- Ankara SHP Milletvekili İbrahim Tez'in, "Ücretlilerin ekonomik ve sosyal durumları"na ilişkin konuşmasına Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci,

- Zonguldak DYP Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, "Kâğıt işçilerinin devam etmekte olan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri"ne ilişkin konuşmasına da Devlet Bakanı Cemil Çiçek yanıt verdi.

- Ankara SHP Milletvekili Beşer Baydar, "Ankara Kocatepe Camii'nde Said'i Nursi için okutulan mevlit" konusunda konuştu.

31 Ekim 1990 (27. Birleşim)

- Ankara ANAP Milletvekili Barlas Doğu, "Parlamentolararası Birlik'in Uruguay'ın Punta del Este kentinde 15-20 Ekim tarihlerinde yapılan 84. konferansı" konusunda konuştu.

- Sinop SHP Milletvekili Özer Gürbüz'ün, "Sinop Milli Eğitim Müdürlüğü yapılan atamalar",

- İzmir SHP Milletvekili Türkkan Akyol'un, "Yükseköğretim kurumlarında ikinci bir lisans ve lisansüstü eğitimin yıllık ödentisi" konularındaki konuşmalarını Milli Eğitim Bakanı Avni Akyol yanıtladı.

GENSORU

- 11 Ekim günü SHP Edirne Milletvekili Erdal Kalkan ve 49 arkadaşının "Uyguladıkları politikalarla ülkemizi ekonomik, siyasal ve toplumsal bunalıma sürükledikleri, terörün önlenmesi konusunda yetersiz kaldıkları ve laik ve demokratik cumhuriyetimizi ciddi tehlike altına soktukları iddialarına Bakanlar Kurulu hakkında gen-

suru açılması" için TBMM Başkanlığı'na verdikleri önerge Genel Kurul'un 23 Ekim günkü birleşiminde ele alındı. Yapılan öngörüşmelerden sonra önerge reddedildi.

- Bakanlar Kurulu Hakkında ki ikinci gensoru önergesi ise DYP Adana Milletvekili Orhan Şendağ ve 51 arkadaşından geldi. Genel Kurul'da 24 Ekim günü görüşülen ve "İzledikleri tarım politikası ile çiftçileri tahammül edilmez sıkıntılara soktukları, enflasyonu devlet politikası haline getirerek vatandaşları adeta açlığa mahkûm ettikleri ve çeşitli olumsuzluklara neden oldukları iddiasıyla Bakanlar Kurulu hakkında gensoru açılması" önergesi de reddedildi.

MECLİS ARAŞTIRMASI

2 Ekim 1990 (14. Birleşim)

- Zonguldak DYP Milletvekili Köksal Toptan ve 29 arkadaşının, "Amasra ve Yeniçeltik'te meydana gelen kazaların gerçek nedenlerini ve madencilik sektöründeki kazalar ile meslek hastalıklarının önlenmesi için alınacak tedbirleri",

- İzmir Bağımsız Milletvekili Kemal Anadol ve 16 arkadaşının, "Yeniçeltik Kömür İşletmesindeki çalışma koşullarını, bu işletmede meydana gelen iş kazasının sorumlularını ve konuyla ilgili olarak alınacak önlemleri",

- Amasya SHP Milletvekili M. Tahir Köse ve 24 arkadaşının, "Ülkemizdeki maden ocaklarında meydana gelen iş kazalarının önlenmesi için alınacak tedbirleri" tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerinin öngörüşmeleri birleştirilerek yapıldı. Önergeler reddedildi.

9 Ekim 1990 (17. Birleşim)

- Hatay SHP Milletvekili Ali Uyar ve 20 arkadaşının, "İrtica hareketlerinin amaç ve boyutları-

nı, iç ve dış desteklerini ve laikliği sağlıklı ve kalıcı temellere oturtmak için alınacak önlemleri" tespit etmek amacıyla Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi görüşüldü. Önerge reddedildi.

GENEL GÖRÜŞME

16 Ekim 1990 (20. Birleşim)

- İzmir SHP Milletvekili Halil Çulhaoğlu ve 27 arkadaşının, "Tütün üreticilerinin sorunları ve 1989 ürünü tütün fiyatları konusunda" genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi görüşüldü. Önerge reddedildi.

30 Ekim 1990 (26. Birleşim)

- Sivas SHP Milletvekili Ekrem Kangal ve 15 arkadaşının, "Ülkemizin AT'a tam üyeliğiyle ilgili gelişmeler" konusundaki genel görüşme önergesi reddedildi.

SÖZLÜ SORU

16 Ekim 1990 (20. Birleşim)

- Kocaeli DYP Milletvekili Alaettin Kurt'un, "Gebze ilçesi adliye binasını ve bu ilçede ağır ceza mahkemesi kurulmasına ilişkin" sözlü sorusuna Adalet Bakanı Oltan Sungurlu yanıt verdi.

- Samsun DYP Milletvekili Ali Eser'in, "Samsun ili Vezirköprü ilçesinde devlet-millet yardımlaşmasıyla inşa edilen ortaöğretim yatılı öğrenci yurdunun ne zaman açılacağına ilişkin" sorusunu Devlet Bakanı Ercüment Konukman yanıtladı.

- Trabzon DYP Milletvekili Mehmet Çakıroğlu'nun, "1987 yılı vergi taksidini geciktiren bir yükümlünün maruz kaldığı uygulamaya ilişkin",

- Diyarbakır SHP Milletvekili Fuat Atalay'ın, "Türkiye Emlak Bankası'nca 1988 yılında ikram faslından yapılan harcamaya ve 'Hedef 1992' reklam kampanyasına ilişkin" sorularına Maliye ve Gümrük Bakanı Adnan Kahveci yanıt verdi.

ANAYASA KOMİSYONU

Ekim ayı içinde iki kez toplanan Anayasa Komisyonu İzmir SHP Milletvekili Erdal İnönü ve 44 Arkadaşının "Temelli Kapatılmış Siyasî Partilerin Açılması ve Hazineye İntikal Eden Mal Varlıklarının İadesi Hakkında Kanun Teklifi" ni reddetti. Çanak-kale ANAP Milletvekili Cumhuriyet Er-sümer ve Kars ANAP Milletvekili Ya-sin Bozkurt'un "2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapıl-ması Hakkında Kanun Teklifi" ni ka-bul etti.

ANAYASA-ADALET KARMA KOMİSYONU

Komisyon ekim ayında bir kez toplanarak görüşülen dosyaların dö-nem sonuna bırakılmasına karar verdi.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

Komisyon 10.10.1990 tarihinde yaptığı toplantıda 2 yasa teklifini gö-rüşerek reddetti. Bu teklifler şunlar :

- Ankara SHP Milletvekili Rıza Yılmaz ve 14 Arkadaşının "1111 Sayılı Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi",
- Erzurum DYP Milletvekili İsmail Köse'nin, "3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Hakkında Kanuna Bir Ek Madde İlavesine İlişkin Kanun Teklifi".

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

Komisyon ekim ayında iki kez toplanarak aşağıdaki anlaşmaları onaylanmasını kabul etti :

- Türkiye ve Avusturya'nın Taraf Buldukları 1.3.1954 Tarihli Hukuk Usulüne Dair Lahey Sözleşmesine İlişkin Olarak Yaptıkları 16 Eylül 1988 Tarihli Ek Anlaşmanın Onaylan-masının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- Türkiye ve Cezayir Arasında Hukukî İşbirliğine İlişkin Sözleşme-nin Onaylanmasının Uygun Bulundu-ğu Hakkında Kanun Tasarısı
- Türkiye ile Fas Arasındaki Hu-kukî ve Ticarî Konularda Adli Yardım-

laşmaya Dair Sözleşmenin Onaylan-masının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

- Türkiye ile Yugoslavya Arasın-da Hürriyeti Bağlayıcı Cezanın İnfazı Amacıyla Hükümlü Şahısların Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hak-kında Kanun Tasarısı
- Türkiye ile Avusturya Arasın-da Mahkeme Kararlarının Tanınma-sı ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

• Yeraltı Madenlerinde İşe Alın-mada Asgarî Yaş Hakkında 123 Sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşme-sinin Onaylanmasının Uygun Bulun-duğuna Dair Kanun Tasarısı

• Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

• Türkiye ile Danimarka Arasın-da Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

BAYINDIRLIK-İMAR-ULAŞTIRMA KOMİSYONU

Ekim ayı içinde bir kez toplanan Komisyon bazı kanun tasarılarını gö-rüşerek kabul etti. Bu tasarılar şun-lar :

• 1131 sayılı Kanunla Onaylan DÜnya Posta Birliği Kuruluş Ya-sası'nda Değişiklik Yapılmasına İliş-kin Üçüncü Ek Protokol'ün Onaylan-masının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

• 12 Ekim 1929 Tarihinde Var-şova'da İmzalanan Uluslararası Ha-va Taşımalarına İlişkin Bazı Kuralla-rın Birleştirilmesi Hakkındaki Sözleş-meyi Değiştiren Guatemala City Protokolü, 3 Sayılı Montreal Ek Pro-tokolü ve 4 Sayılı Montreal Protokol-lerinin Onaylanmasının Uygun Bu-lunduğuna Dair Kanun Tasarısı

• 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunun Bazı Maddelerinin Değiş-tirilmesi Hakkında KHK.

PLAN VE BÜTE KOMİSYONU

Komisyon'da ekim ayı içinde gö-

rüşölüp kabul edilen Kanun tasarısı ve teklifleri şöyle :

• 2954 Sayılı Kanunun 13 ün-cü Maddesinde Değişiklik Yapılma-sına Dair Kanun Tasarısı

• Devlet Planlama Teşkilatı Ku-ruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

• İthalde Alınacak Damga Res-mi Hakkında Kanun Tasarısı

• Malatya ANAP Milletvekili Galip Demirel'in Bankalar ve Sigorta Şirketleri ile Özel Finas Kuruluşları-nın Vakıf Eski Eserlerinin Onarım ve Restorasyon Giderlerine İştiraki Hakkında Kanun Teklifi

• TBMM Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanun

• Devlet Memurları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılma-sına Dair Kanun Tasarısı

• Türkiye Kızılay Derneği, Türk Hava Kurumu ve Türkiye Çocuk Esir-geme Kurumu'nun Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Ta-sarısı

• İstanbul ANAP Milletvekili M. Nejat Eldem'in, Türkiye Kızılay Der-neği, Türk Hava Kurumu ve Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu'nun Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resim-lerden Muaf Tutulmasına Dair Kanu-nun Adı ile 1 nci ve 3 ncü maddele-rinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

Ekim ayında 2 kez toplanan Ko-misyon,

• 4792 Sayılı SSK Kanunun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi-ne Dair KHK. ile

• Aile Araştırma Kurumu Kurul-ması Hakkında KHK ve

• Bazı Kanun ve Kanun Hük-münde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'yi kabul etti.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

Komisyon Ekim ayı içinde yap-tığı toplantılarda gündemindeki ba-zı kanun tekliflerini görüşerek red-detti. Bu teklifler şunlar :

• Hatay Milletvekili Murat Sökmenoğlu'nun 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunun 19 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

• Adana DYP Milletvekili Orhan Şendağ'ın 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

• Tunceli SHP Milletvekili Kamer Genç'in Olağanüstü Hal İlan Edilen İllerden Göç Eden Yurttaşların Uğradıkları Zararların Tazminine İlişkin Kanun Teklifi

• Bolu ANAP Milletvekili Kazım Oksay'ın 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

• İzmir SHP Milletvekili Veli Aksoy'un 1580 Sayılı Belediye Kanununun 53 ncü Maddesinin 1 inci Fıkrasının 4 üncü Bendinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi

• İstanbul SHP Milletvekili Mustafa Timisi ve 7 Arkadaşının 2559 Sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Yasasına bir Madde Eklenmesine ve 466 Sayılı Yasa Dışı Yakalanan veya Tutuklanan Kimselere Tazminat Verilmesi Hakkında Yasanın 1 nci Maddesinin Bir Bendinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Teklifi

• Adana DYP Milletvekili Orhan Şendağ ve Konya DYP Milletvekili Vefa Tanır'ın Trafik Para Cezalarının Affına Dair Kanun Teklifi.

31.10.1990 tarihinde yapılan toplantıda da şu kanun teklifleri görüşülerek kabul edildi.

• Balıkesir ANAP Milletvekili A. Edip Uğur'un, Mezarlık ve Şehitlikler Hakkında Kanun Teklifi.

• Malatya ANAP Milletvekili M. Bülent Çaparoğlu'nun, Yeni Kurulan Belediyeler ile Ekonomik Sıkıntıda Bulunan Belediyelere Mali Yardım Yapılması Hakkında Kanun Teklifi.

SANAYİ, TEKNOLOJİ VE TİCARET KOMİSYONU

• Komisyon 17.10.1990 günü toplanarak "28.7.1981 Tarihli ve 2499 sayılı Sermaya Piyasası Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı" nı kabul etti.

ADALET KOMİSYONU

Komisyon iki tasarıyı görüşerek kabul etti. Bu kanun tasarıları şunlar:

• Yargıtay Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı.

• Hayvan İslahı Kanun Tasarısı.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONU

• Kültür Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ile 190 ve 354 Sayılı KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair KHK birleştirilerek görüşüldü ve kabul edildi.

• Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilatı ve Görevleri Hakkında 187 sayılı KHK ile 187 Sayılı KHK'nin bazı Hükümlerinde Değişiklik Yapılmasına Dair KHK birleştirilerek görüşüldü ve komisyonca düzenlenen yeni bir birinci madde ile yürürlükten kaldırıldı.

DİLEKÇE KOMİSYONU

• Komisyonun 30 Ekim günü yapılan toplantısında yeni Başkanlık Divanı için seçim yapıldı. Komisyon Başkanlığına Samsun Milletvekili Mehmet Akarca seçilirken, Başkanvekilliğine Mardin Milletvekili Adnan Ekmen, Sözcülüğe Gümüşhane Milletvekili Ülkü Güney, Kâtip Üyeliğe de Tokat Milletvekili Metin Gürdere getirildi.

MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

• Horzum Komisyonu ekim ayında 10 toplantı yaparak araştırma ve genel görüşmelere devam etti.

• Tıp Fakülteleri ile ilgili araştırma komisyonu 8 Kasım günü Gazi Üniversitesi'nde bir toplantı yapma kararı aldı.

• Belediyelerdeki Usulsüzlüklerle ilgili araştırma komisyonu da ekim ayında üç kez toplandı ve çalışmalarını genel görüşmelerle sürdürdü.

• ANAP Niğde Milletvekili Raşit Daldal ve 36 arkadaşının "Ankara'nın hava kirliliğinin nedenlerini ve bu konuda alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Meclis Araştırması açılmasına" ilişkin önergesinin kabulü ile kurulan Araştırma Komisyonu'nun üyeleri belirlendi.

Genel Kurul'un 2 Ekim günkü birleşiminde seçilen üyeler şunlar:

ANAP:

Ankara Milletvekili Mehmet Sağdıç, Kahramanmaraş Milletvekili Adil Erdem Bayazit, Konya Milletvekili Ali Talip Özdemir, Manisa Milletvekili Münir F. Yazıcı, Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu, Tekirdağ Milletvekili Ali Rifki Atasever.

SHP:

Ankara Milletvekili Tevfik Koçak, Amasya Milletvekili Mehmet Tahir Köse.

DYP:

İzmir Milletvekili Fuat Kılıcı.

TBMM KOMİSYONLARI VE BAŞKANLARI

Anayasa Komisyonu-Kamil Tuğrul Coşkunoglu (Ankara), Adalet Komisyonu-Alpaslan Pehlivanlı (Ankara), Millî Savunma Komisyonu-Recep Orhan Ergun (Kayseri), İçişleri Komisyonu-Galip Demirel (Malatya), Dışişleri Komisyonu-Hasan Adnan Tutkun (Amasya), Millî Eğitim Komisyonu-Kemal Karhan (İzmir), Sanayi, Teknoloji ve Ticaret Komisyonu-Adnan Yıldız (İstanbul), Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu-Işıl Saygın (İzmir), Tarım Orman ve Köy İşleri Komisyonu-Ahmet Altıntaş (Muğla), Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu-Mustafa Balcılar (Eskişehir), TBMM Hesaplarını İnceleme Komisyonu-Talat Zengin (Malatya), Dilekçe Komisyonu-Mehmet Akarca (Samsun), KİT Komisyonu-Yavuz Köymen (Giresun), Plan ve Bütçe Komisyonu-Yusuf Bozkurt Özal (Malatya).

Başbakan Akbulut: "Hiç kimsenin gücü Türk demokrasisine zarar vermeye yetmez"

DEMOKRASİNİN SAVUNUCUSU OLDUKLARINI BİLDİREN AKBULUT, "YEDİ SENELİK İKTİDARIMIZ DÖNEMİNDE, DEMOKRASİ KATİYEN BİR TEHLİKE İLE KARŞI KARŞIYA GELMEMİŞTİR" DEDİ.

Başbakan ve ANAP Genel Başkanı Yıldırım Akbulut, terör olaylarını değerlendirirken bugünkü Türkiye'nin 1980 öncesinden farklı olduğunu savundu ve "Hiç kimsenin gücü Türk demokrasisine zarar vermeye yetmez." dedi. Akbulut, ekim ayı içinde partisinin grup toplantılarında görevlerinden istifa eden Dışişleri Bakanı Ali Bozer ile Millî Savunma Bakanı Sefa Giray'a da hizmetlerinden dolayı teşekkür etti.

Başbakan Akbulut Partisinin 16 Ekim günü yapılan grup toplantısında bir süre önce SHP Parti Meclisi üyesi ve eski parlamenter Bahriye Üçok'un öldürülmüş olması nedeniyle teröre ilişkin görüşlerini açıkladı. Bahriye Üçok'un katillerinin en kısa zamanda yakalanacağından emin olduklarını kaydeden Akbulut, hiç kimsenin bu olayların Türk demokrasisini zedeleyeceği gibi bir şüpheye kapılmamasını istedi. Akbulut, "Türk demokrasisini bu gibi caniler, kim olursa olsun, hangi taraftan gelirse gelsin zedeleyemezler." diye konuştu.

Bugünkü olaylarla 1980 öncesi olaylar arasında benzerlik kuranlar olduğunu hatırlatan Akbulut, "Alakası yok. 1980 öncesinde demokratik müesseselerin hiçbirisi ça-

lışmamıştı. Bugün ise hepsi çalışmaktadır." dedi. Bugünkü Türkiye'de yaşanan huzur ortamının 10 sene evvelki ortamla mukayese kabul etmeyecek kadar sağlam temellere oturduğunu anlatan Başbakan, "Türk demokrasisinin savunucusu biziz. Yedi senelik iktidarımız döneminde, demokrasi katıyen bir tehlike ile karşı karşıya gelmiş değildir." şeklinde konuştu.

BAKANLARIN İSTİFASI

Grup konuşmalarında görevlerinden istifa eden Dışişleri Bakanı Ali Bozer ile Millî Savunma Bakanı Sefa Giray'a hizmetlerinden dolayı teşekkür eden Başbakan Yıldırım Akbulut, Giray'ın istifası konusunda şunları söyledi:

"Sefa Giray, Kadıköy'de yapılan mahallî delege seçimlerinin Merkez Karar organınca iptal edilmesi nedeniyle istifa etmiştir. Saygı duyarım. Ama, 'Bu kararlar taraflı veriliyor, bu kararların kıymeti yoktur' gibi mesajları vermeye de kimsenin hakkı yoktur. Biz parti içi demokrasinin işlemini istiyoruz. Bütün organların çalışması suretiyle ve demokratik bir şekilde meselelerimiz çözülsün istiyoruz. Ama siz kalkar, o organların kararlarına gölge düşürecek, siyasî bir takım düşünceler içine girerseniz, o zaman yanlış olur."

SHP Genel Başkanı İnönü: "Laik Cumhuriyet sonsuza dek yaşayacak"

SHP LİDERİ HÜKÜMETİN TERÖR OLAYLARININ FAİLLERİNİ YAKALAYIP, CİNAYETLERİN ARKASINDAKİ KARANLIĞI AYDINLATMASINI İSTEDİ.

Sosyaldemokrat Halkçı Parti Genel Başkanı Erdal İnönü, "Biz Türkiye'de çağdaş yaşamı ve Atatürk'ün Cumhuriyete getirmiş olduğu laik hukuk devletinin sonsuza kadar yaşayacağına inanıyoruz" dedi.

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, partisinin 8 Ekim günü yaptığı Grup toplantısında, terör olaylarını değerlendirdi. Terör olaylarına karşı iki noktadan savunma yapılabileceğini, bunlardan birincisinin, bütün milletin siyasi partilerin önderliğinde teröre karşı çıkması; ikincisinin de hükümet tarafından terör olaylarının faillerinin yakalanıp, cinayetlerin arkasındaki karanlığın aydınlatılması olduğunu anlatan Erdal İnönü Hükümetin görevini yapmadığını iddia etti.

SHP Parti Meclisi üyesi, eski milletvekili Bahriye Üçok'un öldürülmesi olayının ardında Türkiye'de demokratik, çağdaş ve laik düzenin ortadan kaldırılması gibi bir tertibin bulunabileceğini belirten Erdal İnönü laik hukuk devletinin yılmaz bekçileri olduklarını söyledi.

Bugünkü Türkiye'de bütün muhalefet partilerinin teröre karşı birleşmiş olduklarını, hükümetin bu konudaki gayretlerini desteklediklerini

DYP Lideri Demirel: "Terörü önleyeceğiz diye insan hakları tahrip ediliyor"

★ **DYP GENEL BAŞKANI, "SORUYORUZ, CİNA-YETLERİN FAİLLERİ NE ZAMAN YAKALANIP CEZALANDIRILACAK?" DEDİ.**

Türkiye'de "Terör ve anarşiyi önleyeceğiz" diye demokrasi ve insan haklarının tahrip edildiğini belirten Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, "Buna rağmen terör olaylarının sürüp gitmesi düşündürücüdür ve üzücüdür" dedi.

DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel Partisinin Ekim ayı, grup toplantılarında yaptığı konuşmalarında, son zamanlarda artış gösteren terör olaylarını ele alırken, terörün insanın en kıymetli hakkı olan yaşama hakkını hedef aldığını, bunun belirli bir kişiye yönelik olmadığını, ülkedeki tüm insanları ilgilendirdiğini söyledi. Demirel, Merhum Bahriye Üçok'un öldürülmesinden duyduğu üzüntüyü dile getirdi.

Süleyman Demirel, Partisinin 9 Ekim günü yapılan Grup toplantısında, Türkiye'de 6 bin kişinin anarşinin kurbanı olduğunu bu 6 bin kişinin 2 bininin 1984-1990 arasında meydana gelen olaylarda hayatını kaybettiğini belirtti ve "Türkiye Cumhuriyeti Devleti anarşiyi hesaplamamıştır; devlet, anarşinin meydana getirdiği ortamı, siyaseti, siyasetçileri, Meclisi ve partileri tahrip için kullanmıştır" dedi.

Hükümetin, her defasında, "Bu

olayları şiddetle kınıyoruz... Failler mutlaka yakalanacaktır" şeklinde açıklamalarda bulunduğunu hatırlatan DYP Genel Başkanı, "Soruyoruz ne zaman yakalanıp cezalandırılacaklar?" dedi. Faillerin yakalanıp cezalandırılacağını söyleyip de hiçbir failin yakalanmaması karşısında hükümetin "Ben bu işi yapamıyorum" deyip çekip gitmesi gerektiğini belirtti. Türkiye'nin bir çıkmazda olduğunu ifade eden Süleyman Demirel "Eğer bir ülkede siyasi iktidar yoksa, siyasi iktidar gücünü yitirmişse o ülkedeki müesseseler teker teker

gücünü yitirir; çünkü, muhalefet de, bir yerden sonra boşlukta döner çarka döner" dedi.

Başbakan Yıldırım Akbulut'un "Terör olaylarının, 1980 öncesinde Türkiye'deki hareketle aynı şekilde mutalaa edilmesi yanlıştır" şeklindeki sözlerine atıfta bulunan DYP Genel Başkanı, "Bunu, ağızından çıkarmı kulağı duyan birisi söyler mi? Eğer 1980 öncesindeki olaylarda insanlar ölmüşse, şimdi yine ölmüş; Şimdi, ölen insanların faili bulunmuş değil ki" şeklinde konuştu.

(Baştarfı 1. Sayfada)

PARTİLER: İÇTÜZÜK

sis için çaba harcayacağız." dedi. Daldal şunları söyledi:

"Süper emeklilerin sorunlarına kalıcı çözüm bulmayı, devlet memurlarının durumlarını daha da iyileştirmeyi amaçlıyoruz. Ayrıca vergi kanunlarında gerçekçi iyileştirmeyi, çalışanların lehine değişiklikler yapmayı amaçladık. Diğer parti grupları ile diyalog içinde çalışmalarımızı sürdüreceğiz, büyük kitleleri ilgilendiren yasaların çıkması için hükümetle işbirliği yapacağız."

SHP GRUBU

SHP Grup Başkanvekili Hasan Fehmi Güneş de partisinin geçen yıl övünülecek bir çalışma tablosu gerçekleştirdiğini belirterek, yasa teklifleri, meclis araştırması, genel görüşme, soru, gensoru önergeleri ve gündem dışı konuşmalarla halkın öncelikli sorunlarının dile getirildiğini ve çözüm önerileri sunulduğunu söyledi.

Yeni yasama yılında Meclis İçtüzüğü'nün Genel Kurul'da görüşülerek sonuçlandırılması için ısrarlı olacaklarını bildiren Güneş, partisinin diğer hedeflerini de şöyle açıkladı:

"Kanun hükmünde kararname uygulamasına karşı bilinçli bir direnç geliştireceğiz. Denetleme görevimizi yaparken özellikle laiklik, insan hakları ve demokrasi konusundaki uygulamalara öncelik vereceğiz. Partimizin başlattığı gölge kabine uygulama-

masına paralel olarak Grupta oluşturulacak çalışma grupları ile SHP iktidarında öncelikle ele alınacak konulara ilişkin modeller oluşturacağız. İktidarın Anayasaya aykırı yasa çıkarma alışkanlığı karşısındaki dikkat ve duyarlılığımızı artırarak Anayasa Mahkemesi'ne başvurularımızı sürdüreceğiz. Kamu harcamalarını Meclis denetiminden kaçırma düzeyine ulaşmış olan fon uygulamalarına karşı sürdürdüğümüz politikayı etkinleştireceğiz."

DYP GRUBU

DYP Grup Başkanvekili Köksal Toptan ise diğer parti grupları gibi Meclis İçtüzüğü'nün bir an önce sonuca bağlanması gerektiğini belirttikten sonra grup olarak bu yasama yılında TBMM'den bir erken genel seçim kararı beklediklerini ifade etti. Toptan, "DYP parlamento arıtmıştığını kökünden değiştireceği inancıyla beklediği bu erken genel seçim kararı çıkıncaya kadar parlamento içinde yasama ve denetim yollarını kullanarak katkısını sürdürecektir" dedi.

Ülkemizde uygulanan ekonomik ve sosyal politikalar sonucu bölgesel ve kesimler arası gelir düzeyinin dengesiz hale geldiğini vurgulayan Köksal Toptan, "Parlamentonun bu yasama yılında dar ve sabit gelirli-lerin sosyal bunalıma dönüşen sorunlarına çare bulacak yasal değişikliklere gitmesini bekliyoruz." dedi.

TBMM Başkanlığına Ekim ayında gelen tasarı, teklif ve önergeler

TASARI

Ekim ayı içinde TBMM Başkanlığı'na sunulan yasa tasarıları ile sevk edildikleri komisyonlar şunlar :

- Devlet Memurları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı - Plan ve Bütçe Komisyonu.

- Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı - Adalet Komisyonu.

- Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı - Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları.

- İthalde Alınacak Damga Resmi Hakkında Kanun Tasarısı - Plan ve Bütçe Komisyonu.

- 1991 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı - Plan ve Bütçe Komisyonu.

- Katma Bütçeli Kuruluşların 1991 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı - Plan ve Bütçe Komisyonu.

TEKLİF

Ekim ayında TBMM Başkanlığı'na gelen yasa teklifleri ile gönderildikleri komisyonlar şunlar :

- Kars HEP Milletvekili Mahmut Alınak ve 10 arkadaşının 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi - Adalet ve İçişleri Komisyonları.

- Malatya ANAP Milletvekili M. Bülent Çaparoğlu'nun; Yeni Kurulan Belediyeler ile Ekonomik Sıkıntıda Bulunan Belediyelere Malî Yardım Yapılması Hakkında Kanun Teklifi -

İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları.

- Tekirdağ SHP Milletvekili Güneş Gürseler ve 11 arkadaşının; Spor Kulüplerinin Vergi, Zam ve Cezaları ile Sigorta Primi Cezalarının Affına İlişkin Yasa Teklifi - Plan ve Bütçe Komisyonu.

- Muş ANAP Milletvekili Alaattin Fırat ve 3 arkadaşının, Özel Finans Kurumlarının Düzenlenmesine Dair Kanun Teklifi - Plan ve Bütçe Komisyonu.

- Uşak ANAP Milletvekili Mehmet Topaç ile Mümtaz Güler'in, 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun İkinci Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi - Adalet Komisyonu.

- Kars HEP Milletvekili Mahmut Alınak ve 9 arkadaşının, 442 Sayılı Köy Kanununun 74. Maddesinin İkinci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi - İçişleri Komisyonu.

- Çanakkale ANAP Milletvekili M. Cumhur Ersümer ile Kars ANAP Milletvekili Yasin Bozkurt'un; 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi - Anayasa Komisyonu.

- İzmir ANAP Milletvekili İşıl Saygın'ın, 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ile 1580 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi - İçişleri Komisyonu.

- Burdur ANAP Milletvekili Sait Ekinci ve 2 arkadaşının 2809 Sayılı Kanunun 23. Maddesinin a, c ve e Bentlerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi - Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonları.

- Bursa HEP Milletvekili Fehmi Işıklar ve 7 arkadaşının, Memurlar ve İşçiler ile Bunların Emeklilerine Körfez Krizi Tazminatı Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi - Plan ve Bütçe

Komisyonu.

- Eskişehir ANAP Milletvekili Erol Zeytinoğlu'nun 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 21. Maddesinin f bendinin Değiştirilmesi ve Bu Maddeye Dört Yeni Bent Eklenmesine Dair Kanun Teklifi - Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonları.

- İzmir Bağımsız Milletvekili Akın Gönen'in Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması ile Çocuk İstismarı ve İhlalinin Önlenmesi Hakkında Kanun Teklifi - Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu.

- Kars HEP Milletvekili Mahmut Alınak ve 9 arkadaşının, Gelir Vergisi Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununa Birer Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi - Plan ve Bütçe Komisyonu.

- Manisa ANAP Milletvekili Münir F. Yazıcı ve 3 arkadaşının 5422 Sayılı Kanunun Geçici 10. Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi - Plan ve Bütçe Komisyonu.

- Hatay SHP Milletvekili Ali Uyar ve 14 arkadaşının; Vergi İadesi Hakkında Kanunun 1 ve 2. Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi - Plan ve Bütçe Komisyonu.

- Balıkesir DYP Milletvekili Mustafa Çorapçıoğlu ve iki arkadaşının 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 64. Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi - Anayasa Komisyonu.

- Zonguldak DYP Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun; Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 1. Maddesinin Değiştirilmesine Dair Yasa Teklifi - İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları.

- Zonguldak DYP Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun; Körfez Krizi

Nedeniyle Zarar Görenlere Yardım Yapılması, Çalışanlara ve Emeklilere Ek Zam Verilmesi Hakkında Yasa Teklifi - Plan ve Bütçe Komisyonu.

• İzmir SHP Milletvekili Ahmet Ersin'in TCK'nın 453. Maddesinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi - Adalet Komisyonu.

• Şanlıurfa ANAP Milletvekili Osman Doğan ve 9 arkadaşının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 208. maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi-Plan ve Bütçe Komisyonu

• Yozgat ANAP Milletvekili Ali Şakir Ergin'in 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'nun 55. maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi-İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları.

• Isparta DYP Milletvekili Süleyman Demirel ve 17 arkadaşının 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 sayılı KHK'nın değiştirilerek kabulüne dair kanuna bir ek ve bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi. - Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonları.

• İstanbul HEP Milletvekili Abdullah Baştürk ve 10 arkadaşının 2821 sayılı Sendikalar Yasası'nın geçici 5. Maddesinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin yasa önerisi. - Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu.

MECLİS ARAŞTIRMASI

• Adana DYP Milletvekili Orhan Şendağ ve 17 Arkadaşının; Ülkemizdeki petrol rezervleri ile üretim ve ithalatının seviyesini, körfez krizi nedeniyle petrol ürünlerine yapılan zamların ve yabancı petrol şirketlerinin ekonomimize etkilerini tespit etmek amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi. (4 Ekim 1990)

• Zonguldak DYP Milletvekili Güneş Müftüoğlu ve 11 arkadaşının, ÇİTOSAN bünyesinde yer alan Amasra Şiferton Ocağı'nın, işverenin ihmali ve sorumsuzluğu nedeniyle kapatılarak burada çalışan işçilerin işsiz kalmasına neden olduğu iddiasını ve ülkemizdeki işyeri kapatma ve işten çıkarma uygulamalarına son vermek için alınacak tedbirleri tesbit etmek amacıyla Meclis Araş-

tırması açılması önergesi. (9 Ekim 1990)

• Isparta DYP Milletvekili Ertekin Durutürk ve 12 arkadaşının, belediyelerin içinde bulunduğu idarî ve kanunî zorlukları tespit etmek amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi. (11 Ekim 1990)

• İzmir SHP Milletvekili Halil Çulhaoğlu ve 12 arkadaşının, Hükümetçe izlenen tütün politikasının tütün üreticileri üzerindeki olumsuz etkilerini tespit etmek amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi. (12 Ekim 1990)

• Hatay SHP Milletvekili Ali

Uyar ve 10 arkadaşının, millî eğitiminin içinde bulunduğu sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çağdaş çözümler getirmek amacıyla Meclis Araştırması açılması önergesi. (19 Ekim 1990)

GENEL GÖRÜŞME

• Zonguldak DYP Milletvekili Güneş Müftüoğlu ve 15 arkadaşının, ülkemizde yaygınlaştığı iddia edilen işyerlerinin kapatılması ve işçilerin işlerinden çıkarılması ile ilgili uygulamalar konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi. (17 Ekim 1990)

DIŞİLİŞKİLER

ERDEM, AVRUPA KONSEYİ GENEL SEKRETERİ LALUMIERE'İ KABUL ETTİ

TBMM Başkanı Kaya Erdem, 23 Ekim günü Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Catherine Lalumiere'i kabul ederek bir süre görüştü.

Kaya Erdem, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Grubu Başkanı Mükerrrem Taşcıoğlu ile komisyon üyelerinin de hazır bulunduğu kabulde, Avrupa Konseyi çalışmaları hakkındaki görüşlerini anlattı. TBMM'deki İnsan Hakları Komisyonu ve diğer çalışmalar konusunda bilgi veren Kaya Erdem, Avrupa Konseyi ile TBMM arasında teknik işbirliği yapılması önerisinde bulundu. Erdem, özellikle çeşitli alanlarda uzman eğitimi ve dokümantasyon çalışmaları konularında Avrupa Konseyi ile ilişkilerin geliştirilmesini arzuladıklarını bildirdi.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Lalumiere ise TBMM Başkanı Erdem'in teknik işbirliği önerisini memnuniyetle karşıladığını kaydederek şöyle dedi:

"Uzmanlara uygulama eğitimi sağlayacak seminer ve toplantılar Avrupa Konseyi bünyesinde devam etmektedir. Türk hükümetinin arzu etmesi halinde Türkiye için de seminer ve toplantılar düzenlenebilir."

TBMM BAŞKANVEKİLİ KOTİL BAŞKANLIĞINDA BİR HEYET ALMANYA'YA GİTTİ

TBMM Başkanvekili Aytekin Kotil Başkanlığında 9 kişilik bir TBMM heyeti 22-25 Ekim tarihleri arasında Rheinland-Pfalz Eyalet Meclisi Başkanı'nın davetlisi olarak Almanya'ya bir ziyarette bulundu. Ziyaret sırasında Almanya'da çalışan Türk işçilerinin sorunları, hukuki durumları ve çalışma koşulları görüşmelerin ağırlık noktasını oluşturdu.

TBMM HEYETİ BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GENEL KURULUNA KATILDI

TBMM'den beş kişilik bir Parlamento heyeti 30 Eylül-11 Ekim tarihleri arasında ABD'ye giderek, Birleşmiş Milletler Genel Kurul toplantısına katıldı. Toplantıya gözlemci olarak katılan heyet Niğde Milletvekili Raşit Daldal, Gümüşhane Milletvekili Ülkü Güney, Denizli Milletvekili Aycan Çakıroğulları, İstanbul Milletvekili Hasan Fehmi Güneş ve Zonguldak Milletvekili Köksal Toptan'dan oluşuyordu. Böylece 1978 yılından bu yana ilk kez bir TBMM heyeti BM toplantısına katılmış oldu.

TBMM Başkanı Erdem:

“Avrupa’nın acı dolu günlere dönmemesi ortak arzumuz”

☐ “Değişen Doğu - Batı ilişkilerinin NATO Üzerine ve Türkiye’nin Toplu Güvenlik ve Savunma Üzerine Etkileri” semineri Alanya’da yapıldı.

İstanbul Üniversitesi’nin katılımı ile Türkiye Atlantik Antlaşması Derneği ve TBMM Kuzey Atlantik Asamblesi Türk Grubu tarafından düzenlenen “Değişen Doğu-Batı ilişkilerinin NATO üzerine ve Türkiye’nin toplu güvenlik ve savunması üzerine etkileri” konulu uluslararası seminer 18-22 Ekim’de Alanya’da yapıldı. Seminerin açış konuşmasını yapan TBMM Başkanı Kaya Erdem, Avrupa’nın bir zamanlar yaşadığı ve artık geride bırakılmış bulunan acı ve ıstırap dolu günlere dönülmemesinin ortak arzu olduğunu belirtti.

Avrupa’nın yeni bir dönemin eşğinde bulunduğunu kaydeden Erdem, “Sovyetler Birliği ile Orta ve Doğu Avrupa’da özgürlükçü demokratik rejimlerin kalıcı ve sürekli bir şekilde kurulup, yerleşmesine destek ve yardımcı olmak zorundayız. Bu zorunluluk sadece bir ahlaki gereklilik değil, aynı zamanda barış ve güven içinde yaşamamızın bir gereği olarak da karşımızdadır.” dedi.

Bu ortak çabanın AGİK süreci çerçevesinde gerçekleşmesi arzusu da dile getiren TBMM Başkanı, “AGİK sürecinin aksaksız işleyebilmesi, bu aşamada NATO’nun askeri varlığı ve bu çerçevede Avrupa’daki Amerikan askeri mevcudiyetinin devamlılığı ile yakından ilgili görülmektedir. AGİK sürecinin, NATO’yu tamamlayıcı bir unsur olarak görülmesi ve caydırıcılığa dayalı bir güvenlik düzeni yerine, işbirliği esaslarına dayalı bir güvenlik sisteminin tesisi ancak bu şekilde gerçekleşebilecektir.” diye konuştu.

Siyasî bakımdan bütünleşmiş ve ekonomik yönden güçlü bir Avru-

pa’nın yaratılmasının öncelikle Avrupa Topluluğu’nun doğal parametrelerine kavuşturulmasını gerektirdiğini anlatan Kaya Erdem, bunun gerçekleştirilmesinin de, Türkiye’nin Topluluğa erken üyeliğine giden yolun bir an evvel açılmasıyla ilişkili olduğunu söyledi. Erdem, “Avrupa’nın savunmasına çok önemli katkılarda bulunan Türkiye’nin Batı Avrupa Birliği’ne en kısa zamanda tam üye olarak katılmasının gerçekleşmesine büyük önem verdiğimizizi vurgulamak isterim.” dedi.

KKTC BÜTÇE KOMİSYONU ÜYELERİ TÜRKİYE’Yİ ZİYARET ETTİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bütçe Komisyonu üyeleri 24 Ekim-3 Kasım tarihleri arasında TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’nun davetlisi olarak Türkiye’yi ziyaret etti.

PAB KONFERANSI URUGUAY’DA YAPILDI

Parlamentolararası Birlik 84. Konferansı 15-20 Ekim tarihleri arasında Uruguay’da yapıldı.

PAB’a üye 113 ülkeden 1300 parlamenterin katıldığı konferansta Türkiye’yi üç partiye mensup 8 milletvekili temsil etti. Konferansta PAB Türk Grubu Başkanı Barlas Doğu da 18 Ekim günü konferans başkanlığı yaptı.

HEP’ten yasa teklifi:

“Memura, işçiye emekliye 300 bin lira körfez krizi tazminatı verilsin”

Halkın Emek Partisi Milletvekilleri 10 Ekim günü TBMM Başkanlığına bir yasa teklifi vererek memur, işçi, emekli ve esnafa ayda 300 bin lira tutarında “Körfez Krizi Tazminatı” ödenmesini istedikler. HEP Genel Başkanı Bursa Milletvekili Fehmi Işıklar TBMM Başkanı’na başvuruda bulunarak bu yasa teklifinin bir an önce görüşülmesinin sağlanmasını istedi.

HEP Genel Başkanı Işıklar TBMM Başkanı Erdem’e yaptığı yazılı başvuruda, “Körfez Krizi’nde uygulanan yanlış politikanın bütçeye çok ağır bir ekonomik yük getirdiğini” belirterek, “Kriz nedeniyle ülkemiz büyük bir gelir kaybına uğramıştır. İktidar bu gelir kaybını kapatmak için ardarda zamlar yapmaktadır. Bu zamlar en çok işçi, memur, emekli, esnaf ve çiftçilerden oluşan halk kesimini etkilemektedir. Partimizin yasa teklifinin kabul edilmesi halinde dar ve sabit gelirli insanlarımız kısmen soluk alma olanağına kavuşmuş olacaktır.” dedi.

Meclis gündeminin dolu olması nedeniyle yasa teklifinin uzun süre görüşülemeyeceğine dikkati çe-

ken ışıklar, bu nedenle teklifin bir an önce gündeme alınarak görüşülmesi gerektiğini, Meclis İktüzüğünün de bu önceliğe olanak verdiğini bildirdi. Işıklar, TBMM Başkanı Erdem'den TBMM Danışma Kurulu'nu toplantıya çağırarak teklifin görüşülmesinin öne alınmasını sağlamasını istedi."

Milletvekili aylıkları konusunda açıklama yapıldı:

"Emekli aylıklarına artış getirilmedi"

- **TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada ödenek ve yollukların birbirine karıştırılmaması istendi.**

TBMM üyelerinin ödenek, yolluk ve emekliliklerini düzenleyen son kanunla, emekli milletvekillerinin aylıklarının 8.5 milyon liraya, emekli olup da halen milletvekili olanların toplam aylıklarının da 16.5 milyon liraya yükseldiğine ilişkin haberlerin doğru olmadığı belirtilerek, "Son düzenleme ile emekli aylıklarında artış yapılmasının söz konusu olmadığı" açıklandı.

TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada, 25 hizmet yılı üzerinden, 1. derece 4. kademe ve 4500 ek göstergeye göre emekli olmuş eski dönem üyeler ile emekliliğe hak kazanmış şimdiki milletvekillerinin bir aylık net emekli aylığının 1 milyon 754 bin 250 lira olduğu bildirildi. Açıklamada, bu emekli aylığına, hiçbir işte çalışmamak koşuluyla net 512 bin liralık makam tazminatı ile, net 1 milyon 920 bin liralık tazminatın eklendiği, böylece emekli olmuş ve hiçbir işte çalışmayan eski dönem TBMM

üyelerine ödenecek miktarın toplam 4 milyon 186 bin 250 lira olduğu kaydedildi.

Ödenek ve yolluklar için yapılan son düzenlemede ise Anayasa'nın 7. maddesindeki hükmün aynen yer aldığı ifade edilen açıklamada, milletvekillerine ödenecek aylık ortalama net ödenek tutarının 5 milyon 280 bin lira dolayında olduğu belirtildi. Açıklamada, "Ödenek, milletvekilinin doğrudan geçimine ait yapılan bir ödemedir. Bu ödeneğin yüzde 50'sini aşmayacak miktardaki yolluk ise, milletvekillerinin görevi gereği yapacağı zarurî harcamaların bir bölümünü karşılamak amacıyla ödenen miktardır. Bu bakımdan ödenekle yolluğun verililiş amaçları yönünden, birbirine karıştırılmaması gerekir" denildi.

(Baştarafı 1. Sayfada)

KAYA ERDEM

la öğrenilir. Kafalarımızı şartlandırarak değil, özgür kılarak öğrenilir. Bilgi, tartışmayı engelleyerek değil, teşvik ederek öğrenilir. Böyle öğrenilen bilgi, kişiliğimizi güçlendirdiği gibi, çağdaşlaşmaya, üretici insan olmaya yol açar."

ÖĞRETİM ÜYELERİNE

Erdem, konuşmasının öğretim üyelerine yönelik bölümünde ise demokrasinin ailede ve eğitim kurumlarında öğrenildiğini hatırlatarak, "Çocuklarımızı kuru bir saygı anlayışı içinde sadece itaate yönelik eğitmemeliyiz. Saygıyı bir sevgi demeti içinde yüreklere yerleştirmek, gençlerimizin kişilik hakkına sahip çıkarak, onlara saygılı davranarak ve bu sabır ve olgunluğu göstererek sağlanabilir. Korku, kin, nefret ve öfke üzerine bir sevgi oturtulamaz ve en önemlisi bilim sevgisiz öğrenilemez." dedi.

Gençlere, farklı görüşlere sahip olsalar bile, bir arada yaşamalarının, birbirlerinin tavır, inanç ve düşüncelerine saygılı olmakla mümkün olacağını öğretilmesini isteyen Erdem, "Ayrıca, çoğunluğun azınlıkta kalanların fikirlerine saygılı olmaları ve onların görüşlerini dikkate almaları faziletini, üniversite yaşamında da geliştirmek görev ve sorumluluğu taşıdığımızı inanıyorum." şeklinde konuştu.

"LAİKLİK FANTAZİ DEĞİL"

Konuşmasında "Laiklik" konusundaki düşüncelerini de dile getiren TBMM Başkanı Erdem, Atatürk'ün armağan ve emanet ettiği laikliğin, kimsenin kimseye dini inancını zorla kabul ettirmediği, vicdan ve kanaat hürriyetine saygı gösterilen, kimsenin inancından dolayı ödüllendirilmediği ya da cezalandırılmadığı bir ilke olduğunu anlattı. Erdem şöyle dedi:

"Laiklik bir fantazi değildir. Laiklik bir erdemdir ve Türk Milletinin çağdaş yaşamasının güvencesidir. Laiklik ilkesini hala dinsizlik sayanlara rastlamak mümkündür. Eğer, bunlar aldatılmış kişiler değil ise, bilinmelidir ki, ellerinden alınmış çıkarları için böyle konuşmaktadırlar. Demokrasi ile yönetilen yegane islam ülkesinin Türkiye olması gerçeği de, laiklik ilkesini benimsemiş olmasının dır. Müslüman ülkelerin çağdaşlaşmaları ve kalkınmaları, Türkiye Cumhuriyetini örnek almalarının tavsiye edilmesi ve bu arzuyu bizzat bu ülkelerin duymalarının nedenlerinin, laiklik ilkesinden kaynaklandığını hiç bir zaman unutmamalıyız. Devletin, iktidar ve muhalefet partilerinin ve tüm vatandaşların, laiklik ilkesi üzerinde millî birliğinin sağlanmasının önemini ve zorunluluğunu bu vesileyle vurgulamak istiyorum."

(Baştarafı 10. Sayfada)

İNÖNÜ

ama Hükümette böyle bir gayreti göremediklerini söyleyen SHP Genel Başkanı, "Biz Türkiye'de laik düzeni, kadın haklarını koruyan düzeni, çağdaş yaşamı yürüten düzeni, demokrasi içinde koruyacağız" dedi.

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü Partisinin 16 Ekim günü yaptığı grup toplantısında da bugün işlenen cinayetlerin faillerinin yakalanması yerine, geçmiş olaylar nedeniyle hüküm giymiş olanların cezalarının infaz edilmesine karşı olduklarını belirtti ve ayrıca Türkiye'yi geri götürecektir, çağdaş yaşamdan uzaklaştıracak tasarılarla ve kanun hükmünde kararnamelere sonuna kadar karşı çıkmaya devam edeceklerini söyledi.

PERSONEL HABERLERİ

YENİ ATANANLAR

A. Berrin Bakırcı 5.10.1990'da Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü memurluğuna,

Necla Dok, Havva Boran ve Dilek Üstündağ 1.10.1990'da, Safiye Dünder ve Zübeyde Doğan 2.10.1990'da, Nefise Kulaç 22.10.1990'da, Zeliha Durmuş 23.10.1990'da Parlamenter Hizmetler Müdürlüğü'ne Sekreter Daktilo olarak atandılar.

Arkadaşlarımıza yeni görevlerinde başarılar diliyoruz.

KAYBETTİKLERİMİZ

TBMM Personel ve Özlük İşleri Müdürlüğü emekli memurlarından M. Fevzi Tanrısever 14.10.1990'da,

Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü şefi Kenan Ataman 25.10.1990'da vefat ettiler.

Kaybettiğimiz arkadaşlarımıza tanrıdan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

MİLLÎ SARAYLARDA 1991 YILINDA UYGULANACAK GEZİ ÜCRETLERİ BELİRLENDİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bağlı saray, köşk ve kasırlarda 1991 yılında uygulanacak gezi ücretleri belirlendi.

1 Ocak 1991 tarihinden itibaren geçerli olacak gezi ücretleri şöyle:

DOLMABAHÇE SARAYI

Selamlık-Harem	25 000
Kuşluk Galerisi-Sanat Galerisi-Camlı Köşk-	
Kuşluk Bahçesi-Kuşhane	3 000
Kuşluk Galerisi-Kuşluk Bahçesi-Kuşhane	500
Hareket Köşkleri-Veliaht Sera ve Bahçe	500

BEYLERBEYİ SARAYI

Beylerbeyi Sarayı-Ahır-Mermer ve Sarı Köşk	10 000
Set Bahçeleri	500

YILDIZ-ŞALE

Yıldız-Şale ve Bahçesi	5 000
------------------------	-------

İHLAMUR KASRI

Ihlamur Kasrı ve Bahçesi	3 000
Maiyet Köşkü ve Bahçesi	500

MASLAK KASIRLARI

Maslak Kasırları-Sera-Bahçe	3 000
Mabeyn-i Hümayun-Sera-Bahçe	500

AYNALIKAVAK KASRI

Aynalıkavak Kasrı ve Bahçesi	3 000
------------------------------	-------

KÜÇÜKSU KASRI

Küçüksu Kasrı	3 000
---------------	-------

YALOVA ATATÜRK KÖŞKÜ

Atatürk Köşkü	3 000
---------------	-------

Millî Saraylar'daki gezi ücretleri indirimli tarifieden yararlananlar için yüzde 50 oranında uygulanacak. Ayrıca tüm saray, köşk ve kasırlarda öğrenci bileti 500 lira olacak. Fotoğraf için 25 bin, film-video için de 50 bin lira ücret ödenecek.

TBMM Aylık Bülten Ekim 1990 □ Sayı: 2

Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

Yayın Koordinatörü
Arif BİGEÇ

Yayın Sorumlusu
Tülay ŞAKRAKER

Yayına Hazırlayanlar
Nural AKSEKİ
Sema ÖNDÜR

Dizgi - Sayfa Düzeni
Ömer Aydos - Halil Yılmaz

Montaj
Ertan Uğur

Yayın adresi
Basın ve Halkla İlişkiler Md.lüğü
Telefonlar
1187719 1175100-2436 2440

TBMM Basımevi Ofset Tesislerinde
hazırlanmış ve basılmıştır

"TBMM Kupası Binicilik Yarışması" yapıldı

- Kupa'yı İzmir Atlı Spor Kulübü'nden Levent Erdoğan, İdefix adlı atı ile kazandı

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 70. Yıldönümü dolayısıyla Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu tarafından düzenlenen "TBMM Kupası Binicilik Yarışması" Ankara'da yapıldı. Kupayı İzmir'den Levent Erdoğan, İdefix adlı atıyla kazandı.

13 Ekim günü yapılan Binicilik Yarışması'na toplam 26 at katıldı. Yarışmada parkuru 106.8 saniyede hatasız tamamlayan, İzmir Atlı Spor Kulübü'nden Levent Erdoğan birinci oldu. İkinciliği Tunç Çapa, Galvano adlı atıyla, üçüncülüğü de yine Tunç Çapa Fatih adlı atıyla kazandı. TBMM Kupasında dereceye girenlere kupa ve madalyaları TBMM Başkanı Kaya Erdem tarafından verildi.